

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hónap 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó lap tulajdonos,
Kutas Imre.
 Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1664. sz. Dr. Dusóczky ház
 Kiadóhivatal: Nagysomlyó-tér, 818. sz. Sz. Nagy Károly ház
 Hirdetések a legnépszerűsebb árazásmítás mellett jvetnek fel
 Egyes szám 4 kr.

Ki lesz a miniszterelnök?

Debreczen, nov. 10.

Nincs már válság, ezt hirdetik a fővárosi hírlapok, mert Szapáry gróf már csak addig fogja a kormányt vezetni, Ő felségének parancsára, míg az utód megbizva nincs; addig tart már a miniszterelnöksége, míg a Felső azokkal a tekintélyekkel, kiket magához hivatott Bécsbe, a helyzetet, a jelent, terveit a jövőnek és terveit az egyeseknek, alaposan megbeszéli. Mindeddig pedig nincs vége a válságnak; fennáll az, teljes zavart voltában.

Van válság. Szapáry Gyula gróf, bár hogyan szépítsük is visszalépésének tragikus vonását és bármennyire szeretjük a bukott kormányfőben a hőst látni, önkénytelenül is fölleljük a komikus vonást az egész bonyodalmas válságban. Nem az egyházpolitikai kérdések buktatták meg Szapáryt, hanem éppen az az ingadozás, melyet e fontos kérdésekben mutatott.

Külső kényszer volt az, mely Szapáryt arra indította, hogy éppen e kérdésben: az egyházpolitika kérdésében az országgyűlésnek tegnap tartott ülésében, midőn lemondását bejelentette, a következő nyilatkozatot tegye:

„A kormány tagjainak sokszor volt alkalma az egyházpolitikai kérdésekben ezen t. ház színe előtt nyilatkozni. A kormány az ezen alkalmakkor kifejtett pro-

grammnak megfelelően előkészítette a törvényjavaslatokat az általános polgári anyakönyvvezetésről, az izraelita vallás törvénybe iktatásáról, valamint a vallás szabad gyakorlatáról és ezen törvényjavaslatok betervezésére megnyerte a korona jóváhagyását. A kormány tehát ezek alapján megfélelt azon kötelezettségeknek, a melyeket a ház négyében ezen kérdésekben elvállalt.

A házassági jog reformjának alapelve nézve a kormány korábbi nyilatkozatának megfelelően is, a miniszterium egyhangú megállapodásra jutott, kivéve a házasság polgári megkötésének kötelező formáját, a melyre vonatkozólag, ugyszintén az egész kérdésben teendő nyilatkozatra nézve nem tudott a kormány oly megállapodásra jutni, mely egyszersmind a korona helybenhagyását megnyerte volna.

Azt az éles sarokkővet: a polgári házasság kötelezővételét, azt állította tehát Szapáry a felség elé. Azt a sarokkővet, melyet mindannyiszor kikerült, hol óvatosan, hol természetes ösztönből, valahányszor az országgyűlés feléje vezetete. Ne keressük tehát bukásában az elvei szilárdságában kimuló hős tragikus elestét; a kormány, melyet ő vezetett, e kérdésben az országgyűlésnek egyetlen egyszer sem tett előterjesztést, tehát az ország közvéleménye előtt ebben a kérdésben nem volt a kabinet engageálva.

Tisza Kálmán, midőn két év előtt a kormány vezetésétől visszalépett, tette azt olyan körülmények között, melyek államférfiúi nagyságát részére még azok előtt is megőrizték, kik a szabadelvűség fogalmát másképp definiálják. Szapáry Gyula gróf visszalépését ez esetben semmi olyan megrázkódtató eset nem előzte meg, mely központjává tehetné őt a mai történelemnek.

A kormány együttes visszavonulásával az a fontos kérdés válik akuttá, hogy ki lesz az új kormány feje? A felség a politikai életnek annyi kitűnőségét idézte maga elé és olyan körülmények között, hogy a legbonyolódottabb kombinációkba lehet e kérdés fölött bocsátkozni.

A visszavonuló kormányelnök Széll Kálmánt ajánlotta utódául, a kit a király ma Bécsben elsőnek fogad. Nem lehetetlen, hogy Széll Kálmán, ha a felség esetleg őt bizza meg a kormány alakításával, el fogja fogadni a megbízatást; bár annak ellenkezője sincs kizárva, mert az nyilvánvaló, hogy Széll Kálmán a miniszterelnöki tárca elfogadását első sorban a koronának a házassági jog kérdésében való elhatározásától teszi függővé.

Legnagyobb része a szabadelvűeknek Wekerle Sándor miniszterelnökségét kívánja, sőt politikai körökben úgy állítják elő a dolgot, mintha ez már tény volna. Wekerle alatt, azt hiszik, hogy az egész

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A TEREMTÉS REGÉIBŐL.

... Meg volt a világ ...
 Minden bokorban nyílt a virág,
 Zengett a dal ...
 Az isten áldó örömmel nezte:
 Miként kel szárnyra a madár?
 Hogy illan tova a játszó sugár
 S a fény, árnyékot űzve,
 Miként ül diadalt? ...
 Az erdő nőtt, a patak medre
 Tágult; s az arnyas kis berekbe
 Fészket rakott — szerelmet esdve —
 A kis madár ...
 Az isten, az öreg Alkotó,
 Járt-kelt a földön — és ez: szent való!
 A mint egy völgyben pihenésre űt,
 Alig hogy ott elszenderült:
 Lárma támad körülte szerte,
 Megmozdul a fű, fa, virág nyelve,
 Erdő fellázad, madár kiabál,
 A kő, a tuskó lábra áll
 És követeli mindenik keményen,
 Hogy a földön még valaki légyen,
 A ki örül ez alkotásnak! ...
 ... Ezek maguknak vermet ásnak
 — Gondolta a jóságos isten —
 De nekem kifogásom nincsen,
 Hogy legyen még valaki:
 A ki tud sirni, kacagni,
 Ringani vágyak tengerén:
 Dózsólgó gazdag, éhező szegény!
 Mellette volt a völgy ölében

Egy büszke tölgy. Gyökere mélyen
 A földbe folyt s fényes koronája
 Felhőket emelt.
 Védő árnyékában szűz-fehéren
 A gyöngyvirág illatot lehel. ...
 Az isten nézte, nézte a virágot:
 Mosolygó kelyhe, mint feslik, szakad,
 Ha a napsugár csókja rátapad. ...
 Oda lép hozzá, a rege beszél,
 Soká némán csodálja, szemléli
 S megcsókolja szeliden, édesen:
 „Ébredj virág! légy büszkeségem!
 Gyöngéd, mosolygó, búbajos, szelid,
 Mely éltet ad, fagyaszt, hevít! ...
 A szép virág igéző megmozdul —
 S kikélanó az illatos bokorbul.
 Az isten aztán megsümitja büszkén
 A hatalmas tölgyet:
 „Tölgy, jelképe az erőnek,
 Légy férfi, védője a nőnek! ...
 S a tölgy kilépett büszkén, nemesen
 És szólt: „Karbamban erő, szívemben
 Bátorság, szerelem!”
 Boér Miklós.

A táviró gép előtt.

— Amerikai rajz. —

Miss Dunningham a nyworki táviró igazgatóság kerületébe tartozó hemmehirei postahivatal, mely táviróval van összekapcsolva, teljhatalmu főnökje nyugtalanul hánykódott ágyában.
 Irtózatos idő volt künn.
 Dörgött, villámlott, a sötét égboltozat meg-meg nyílt s lecsattanó dörgés hangzott keresztül

a légen. A cikk-czakkos villám süstörögve nyílt keresztül az egen s leesapott arra, messze valahol a delawar tavak tájára.

A táviró gép villámhárítója szünetnélkül szercegett. a szembe levő csucokról át-át pattant a villámszikra, csaknem teljesen megvilágítva a tágas szobát. Az álló irró-asztal fölött egvhanguan kegyegett lassu méltósággal, a fali óra míg a nagy tintafoltos iró-asztalon levő waterbury gyorsan haladt, szinte úgy látszott, mintha utol akarná érni a nagy fali órát, mely mély kongó szavával most verte el tizenegyet.

Miss Dunningham talán észre sem látzott venni az irtózatot. Gondolatai sokkal meszebb jártak.

A napokban itt volt a táviró felügyelő s még neki, kiról a hivatalos „Thegraphie”, mint a minta hivatalnokú Miss Dunninghamról szokott megemlékezni, azt mondta, hogy gépet nagyobb rendbe tartsa.

Ez már mégis irtózatos!

Most jön ebbe a kerületbe s már is így kezdi, hátha még ismerősebb lesz. Valóban nagy nagy nyomoruság s csupa keserűség az amerikai távirászoknak az élete; azért a nyomorult egy néhány dollárért havonként kénytelenek annyit dolgozni, mint azok a boldog európaiak egész éven át. Hiába! Mister Boeckingen az igazgató szigorú ember, megdolgoztatja alatt valóit. Pedig bizony, mikor még ő is pondowi hivatal teendőit vitte, mint miss Dunningham collégája, még ő sem látott oly fel.

E közben szakadatlan dörgött, villámlott. Az eső ömlött, mintha csak az egész égbolt egy roppant öntöző kanna lett volna. Az ablak alatt levő akácfák meg-meg zörgötték azokat. A postamesternő most észre vette az időt.

miniszterium megmaradna úgy, a mint van, Szilágyival, Csákyval együtt. Csak azon újítás történnék, hogy Tisza István lesz a belügyminiszter.

Ezt a kombinációt, a melyet természetesen csak a Felső fog föloldani, örömmel üdvözljük. Azoknak a logikáját, kik Wekerle kombinációba hozatalával a szabadelvű eszmék fejlődésének diadalra jutását kapcsolják össze, helyesnek fogadjuk el. Wekerle nevével, az ő ambiciózus munkásságával olyan nagy horderejű és az ország helyzetének javulását jelző olyan tények vannak kapcsolatban, melyek annak a jogos konzekvenciának a föltevését engedik meg, hogy mint miniszterelnök csak következetesen adná tanujelét egyéni erejének és erélyének, melyet mint szakminiszter eddig csak egyoldalúan fejthetett ki.

És ez erélye teremtette rendezett viszonyait az ország számadásainak; Wekerle nagyszabású pénzügyi műveletei, a valutának rendezése részére míg a művelt államokban megszerezték a hódoló tiszteletet, a magyar nemzet megadta neki a becsülést, megadta neki a szeretetet, melyben olyan fukarul kellett, hogy részesítse Wekerle elődeit.

Mi hiszszük, hogy Wekerle, mint miniszterelnök sem tudná megtagadni önmagát és tapintatával meglelné azt az ösvényt, melyen a nemzet találkozhatnék vele és a koronával. Nyugodt lélekkel üdvözölhetjük tehát, mint a reform-kormány leendő fejét!

(K. I.)

— Országgyűlés nov. 9-kén. Az országgyűlés mindkét házának ma délben jelentette be Szapáry Gyula gróf, hogy a törvényhozás másik faktora, a korona elfogadta a kabinet lemondását. E történelmi tény konstatálása végett tartottak ma ülést a képviselőház és a főrendi-

— Bizony — gondolá magában — holnap bajos lesz Józsefnek a postát a vasúthoz kivinni. Szegény Dewingnek nehéz lesz a súlyos kocsi kihuzni, oly rossz erőben van most is, pedig az abrakot nem igen sajnálom tőle. Bizony ilyenek is ezek a mai cselédek, mert a kocsi bizonyosan ellopja felét szénának-zabnak. Pedig már ígertem neki, hogy ne kíváncsozzék rhinocerosz korbáccsal megismerkedni. Hiába, többre nézi a punchot, mint a becsületet. De vigyázzon is magára, mert már nemcsak ígérettem, de meg is adom neki. Hiába, nem boldogulhat az ember másképen.

Ezek a gondolatok az igen tisztelt miss részéről valószínűleg a Dewing nevű lóra s annak gondviselőjére vonatkoznak. A mi a punchot, zabot, szénát illeti, bizonyára nem valami becsületes cselekvényre vallanak a Dewing gondviselőjének, mit elegendő igazolni látszik a rhinocerosz korbáccsal való megismerkedés gyakori emlegetése.

A dörgés, villámlás egy cseppet sem szűnt, sőt még erősödött, e közben az idő előre is haladt s a nagy fali óra lassu kongása melán rezgett át a szoba csöndjén s e pillanatban a waterbury gyors pergésű csengője is megszóllalt s éles szava nagyon elütött a fali óra lassu kongásától.

Miss Dunningham meglepődve fordult kifelé mivel eddig arca a fal felől volt. Gondolkozni kezdett.

Ő nem igazította az órát, sem a csengőt fel nem huzta. Mi lehet tehát ennek az oka. Gondolkozott, gondolkodott, de — hasztalan.

Az óra a tizenkettediket kongta el. Ez az oly sokak által megénekelt időpont... A waterburgi szünet nélkül esengett. E pillanatban óriásit dördült s nem sokára hatalmas

ház. Szapáry Gyula gróf a lemondást tudató nyilatkozatban ott világosan megjelölte az egyházpolitikai kérdéseket, amelyekre nézve a kabinet tagjai egymás között és a kabinet a koronával egyetértésre jutottak; ezek a polgári anyakönyvvezetés, a zsidó vallás recepciója és a vallás szabad gyakorlata. S megjelölte azt a kérdést, amelyre nézve a kormány nem tudott oly előterjesztést tenni, mely a korona beleegyezését megnyerte volna. A miniszterelnök e nyilatkozatát az ellenzék vezérszónokai nem találták kielégítőnek s különösen Eötvös Károly és Apponyi Alber gróf, a lemondás indokainak részletesebb kifejtését kívánták. Szapáry Gyula gróf azonban második felszólalásában kifejtette, hogy a lemondásnak indokai ép úgy, mint formája nem sértik sem a parlamentárizmust, sem az alkotmányosságot. A képviselőház az új kabinet megalakításáig üléseket nem tart.

A főrendiházban Szapáry Gyula gróf ismételte a képviselőházban tett lemondó nyilatkozatát de itt egyéb felszólalás nem is volt.

— Az elnök-kérdés a függetlenségi párton. A függetlenségi párt vasárnapi konferenciája kitzúte ugyan az elnök-választás napját, de azért semmi biztosíték rá, hogy ez az aktus simán fog lefolyni. A pártnak több tagja ugyanis ragaszkodik ahhoz, hogy az elnök eddigi hatásköre három, vagy legalább is két ember közt osztassék meg. A párt szervezete e módosítást kívánók élén Polónyi Géza áll, a ki a maga óhaját pontonként formulázta és — mint halljuk — azok elfogadásától a pártkörben maradását tette függővé. A pártelnökségre különben egy a minap Károlyi Gábor gróf lakásán tartott értekezlet, melyben több mint husz képviselő vett részt, Eötvös Károlyt jelölte. Később maga Eötvös is megjelent az értekezleten, a jelöltséget elfogadta és programszerű beszédet mondott. Az Eötvös-párt, mely nagy többségben van, az elnöki hatáskör megosztásába még nem egyezett bele; mindazáltal nincs kizárva a lehetőség, hogy sikerülni fog a békés megoldás valamely módját megtalálni.

— Az adóreformra vonatkozó előmunkálatok serényen készülnek ez idő szerint a pénzügyminiszteriumban. Az egyenes adóknál a czélbavett reform sulypontja az általános jövedelmi

villám hasította át az égen levő felhők lomha tömegét.

— S mit látott?!

A táviró asztal mellett egy férfi alak ült.

— Ki lehet ezen férfi!?

A háznál csak egy van s ez a kocsi, ki most bizonyára a Dewing mellett alussza az igazak álmát.

Miss Dunningham nem azért volt amerikai hölgy, hogy egykönnyen meg ijedjen.

Gyorsan gyufát rántott, s már a következő másodpercben fényesen lobogott a stearin gyertya röpke világa.

A tiszteletreméltó miss egy amerikai hölgyhöz illő hideg vérrrel, nyugalommal s — bátorsággal vette fel az ágya előtt levő éji szekrényről pompás buldog revolverét, melynek agyához pompás aczél pengével ellátott kés volt erősítve. Nyugodtan emelte fel kezét, míg a czélzó kéz éppen az asztal előtt levő idegen halántékával volt egy irányban. Majd felcsattanó hangon kiáltott arra!

— Ki vagy!?

A miss daczára minden női emancipácziónak is, nem vette magának azt a bátorságot, hogy egy idegen férfi előtt ágyából kiszálljon.

Az idegen e szóra vissza fordult s nem volt más, mint a napokban itt járt felügyelő, mister Roeckwig, ki ekközben szüntelenül kopogott, mindig csak azt a phrasist verve ki, melyen a hemmings hírei hivatalos szokták hívni a szomszéd hivatalok s e phrasis: h. m. g.

— Kedves Roeckwig, felügyelő ur mit mivel? ilyen időben telegraphálni! rimánkodott a miss ágyából.

A férfi visszafordult s arczán oly pokoli mosoly vonaglott, hogy miss Dunningham önkénytelenül is összeborzadt. Keze e közben szüntelenül verte a phrasist: m. g. h.

pótadóra fog esni, a melynél jövőre nem tisztán lárgyi szempontok, hanem az egyén összes jövedelmei fognak alapul vétetni. A fogyasztási adók egyik részére nézve, a melyek csak Ausztriával egyetértőleg módosíthatók, folyamatban vannak ez iránt a tárgyalások s e téren is gyökeres reformnak nézünk eléje. A fogyasztási adók másik csoportjára, a bor- és hús fogyasztási adóra nézve egészen önállóan járhatunk ugyan el, de ezen adónemeknél a gyökeres reformnak mellőzhetetlen előfeltételét képezi az adminisztráció általános reformja, a melyet, sajnos, beláthatlan időre odáztak ismét el a jegujabb politikai események.

— Telekkönyvi betétszerkesztési munkálatok. Az igazságügyminiszter a telekkönyvi betétszerkesztési munkálatok foganatosítását a nagyváradi és szegedi törvényszékhez — mint a telekkönyvi hatóságokhoz — tartozó községre nézve elrendelte.

Engedélyezett végeladások.

Debreczen, nov. 10.

„Hatóságilag engedélyezett végeladás“ czége alatt látjuk utóbbi időben a tisztességtelen verseny folyvást fokozódó mérvét felburjánzani. Azt mondják, hogy nincs olyan törvény, melyet ki játszani ne lehetne, ez esetben azonban a végeladások terén tapasztalható üzelmek okát nem a vonatkozó törvény hiányos, avagy homályos szerkezetében, hanem sokkal inkább a törvény végrehajtására hivatott hatóságok elnézésében, illetőleg hanyagságában találjuk.

A végeladások tárgyában az ipartörvény 51. és 52. §§-ai eléggé határozottan intézkednek. Ezekben ki van mondva, hogy a végeladás engedélyezése csak három óra, a tulajdonos elhalálozása esetén hat óra terjedhet ki és ezen idő figyelemreméltó körülmények felmerültével utóbbi esetben legfeljebb egy évre hosszabbítható meg. Ily eladásokról rendes könyvek vezetendők, melyekbe minden eladott tárgy, az eladási árral együtt feljegyzendő és e feljegyzések az iparhatóság által ellenőrizendők, míg a tulajdonos elhalálozása okából rendezendő végeladást illetőleg kimondatik, hogy csak az üzlet leltározott tárgyai kerülhetnek eladásra.

A törvény tehát úgy az engedély megadása, valamint az üzlet reális lebonyolítása, ugyanakkor a ellenőrzése tekintetében eléggé világos

Néha, zavarosan kopogott Morse gépe. Ilyenkor hatalmas telegráfós szólt bele a mulatságba, a lég hatalmas villamossága, minden pillanatban beütéssel fenyegetve a szobában levőket.

A gép billentyűjét tartó kéz mind öt ujjából folyton szerzegve patottogtak elő a kékes villám szikrák.

— Hahaha — kacagott Roeckingen ur ugye fél, de féljen is, mer én vagyok a n. yorki kerület teljhatalmu fejügyelője, mister Roeckingen. Haha rettegjenek tőlem!

Miss Dunningham csodálkozva hallgatta a zavaros, badar beszédet s kérdőleg szólt:

Kedves mister Roeckingen, kedves felügyelő ur, ne veszélyeztesse okatlan játékkal se magát, se engem s az egész hivatalt. Ha a kérés nem használ, kénytelen leszek megtiltani.

Hogyan!? nekem tilt meg valamit. Én most jelentést akarok tenni Newyorkba vizsgálataim eredményéről. Dehogyan tiltja, nem is tilthatja, hisz' én kegyednek vőlegénye, jegyese vagyok, kedves miss Dunningham. Mindjárt beszélgethetünk, csak bevégezem jelentésemet. Közelebb megyek.

A miss e szavakra már megijedt. Hát őrült ez? Nem tudta elképzelni. Mereven nézett Roeckingere, ki e közben nagy tüzzel kopogott. A gép villámhárítójának két ellenkező csúcсарól ijesztő gyorsasággal patogtak a szikrák, jelezve a lép roppant villamosságát.

A jelző mutatója gyorsan mozgott üveg lapja alatt, de mister Roeckingen mindezekről nem látszott tudomással birni, csak verte nagy buzgalommal a gépet, sőt meg is eresztette azt s a papir szalag lassan duruzsolva kezdett lefele tekezőzni a gépen levő kerékről.

A gyertya fénye egészen elhomályosodott a

intézkedéseket tartalmaz és legfeljebb annyit lehetne még kívánnunk, hogy nemcsak a tulajdonos elhalálozása esetében, de bármely más okból eszközlendő végeladás engedélyezése is az eladásra kerülő áruk pontos leltárának bemutatásától tétessék függővé és az iparhatóság annak lehető szigorú ellenőrzésére köteleztessek, hogy végeladás útján csakis a bemutatott leltárba felvett áruk adassanak el.

Azt tapasztaljuk azonban, hogy az illetékes hatóságok az érvényben álló törvényes intézkedések betartásával nem sokat törődnek, figyelmüket mindössze arra terjesztvén ki, hogy az ipartörvény 51. §-ában ipari és kereskedelmi oktatási czélokra megállapított engedélydíjak és a végeladás befejeztével ugyanily czélokra esedékes jutalékok pontosan befizetessenek, azzal azonban, hogy a végeladás engedélyezése iránti kérelem meg van-e kielégítve, hogy az engedélydíj betartatik-e és hogy a tulajdonos elhalálozása esetében engedélyezett végeladásoknál nem-e kerülnek a leltárba felvett tárgyakon kívül más áruk eladásra, keveset vagy éppen nem törődik.

A felületes eljárásnak és laza ellenőrzésnek következményeiként látjuk feltűnni azután, hogy az üzlet felosztásának ürügye alatt engedélyt nyert némely kereskedők az engedélydíj letétele után is éveken át folytatják üzletük végeladását.

Ezeknek nem is volt czéljuk üzletüket felosztani, törekvésük mindössze oda irányul, hogy a közönség hiszékenységet kizsákmányolva, különböző elértéktelenült áruikon tudhassanak. Az áraknak ilyféle megjelölése: előbb 10 frt, most csak 2 frt 50 kr., még mindig vonzerőt gyakorol, de mindannyiszor a reális kereskedők általános hátrányára, mert a legtöbb esetben a vevők azon meggyőződést szerezve, hogy a rendkívül leszállított árakkal hatalmasan rászédettek, elvesztik a kereskedelem szoliditására helyezett bizalmukat.

A törvény azon rendelkezése is ritkán tartatik be, hogy a végeladás engedélye csak rendkívül fontos esetekben hosszabbítható meg hat havi határidőn túl, mert tapasztalható, hogy az engedély meghosszabbításához igen gyakran olyanok is hozzájutnak, kik semmi oly fontos okot nem képesek felhozni, mely az általános kereskedelmi forgalomra még szolid eljárás esetén is hátrányos végeladásnak hosszú időre kiterjesztését kellően támogatná. Az ily végeladásoknál történik aztán meg, hogy a leltárba fel-

folyton pattogó villamszikkák által terjesztett fény mellett.

Majd felállt a férfi s mindig azzal a pokoli mosolyal ajkán beszélni kezdett.

Kedves miss Dunningham ugy-e maga engem nagyon szeret s hozzám jó feleségül. De szeressen is. Látja most is nyitva hagyta a Wertheim szekrényt s ha maga el nem fogad férjéül ki veszem a benne lévő 600 dollárt, elvisezem s csak kegyedet büntetik érte.

Ezzel csendesen oda ment a szekrényhez, kinyitotta annak ajtaját s kaján mosolyal rejté zsebébe a pénzt.

Miss Dunningham el vem tudta képzelni, hogyan nyithatta ki, hisz ő a mult este bezárta azt, s a kulcs most a feje alatt.

Roekingeng pedig csak folytatta a magáét. Kedves miss, csókoljon meg, akkor vissza teszem a pénzt. S megindult az ágy felé.

Mis Dunninghamban is felébredt a sértett hivatalnoki s hajadoni szemérem érzet; dühösen emelte fel pompás buldog revolverét s mikor épp szívével volt mister Roekingernak a csó, egyirányban elsütötte.

A fegyver dörgése tompán visszhangzott s miss Dunningham e pillanatban felnyitotta szemét s mit — látott.

A waterbury szétzúzva hevert a földön. A nap pompásan sütött be az ablakon s a szobában terjengő füstön keresztül halványan jutottak sugarai a szobába hol miss Dunningham mind ezeket álmodva, álmában a szerencsétlen waterburyt lőtte tönkre mister Roekingeng helyét, ki most bizonyára családja körében alussza az igazak álmát.

Ilyen az álom . . . .

Pákozdy András.

vett, de már eladott áruk, [más áruk becsmérlésével pótoltnak és bár az ugynevezett végeladás élenken folyik, az üzlet mégis folyást jól meg van töltve árukkal.

Vagy ideje volna tehát annak, hogy a már-már járvánnyá fejlődő inszolid végeladási láz, melynek táplálását a törvényhozás nem czélozta, elfolytassék. E czélból az iparhatóságoknak szigoruan kellene a végeladási iránti kérvényben felhozott okokat mérlegelni, a meghosszabbítás tekintetében pedig még nagyobb szigorral eljárni. Az iparhatóságok a haláleset alapján engedélyezett végeladásoknál a leltárt ne csupán a a kérelem benyújtása és a végeladás befejeztékort tekintsek át, ha ugyan eddig ennyit is megtettek, hanem kiküldötteik által a végeladás folyamán is szigorú ellenőrzés alatt tartassák az illető üzleteket és az esetben, ha új áruk nyomára jönnek, az engedélyt az illetőktől azonnal vonják meg. Szorosan nem írja elő ugyan az ipar törvény, de a dolog természetéből önként következik, miszerint a közönség érgekeinek megvédése szempontjából arra is ki kellene a figyelmet terjeszteni, hogy az árleszállítás tekintetében valótlán és megkárosításra irányuló hirdetésekkel, alacsonynak látszó, de valtaképp az áru értékét meghaladó árak kiáltásával a vevők félre ne vezetessenek, szóval a hatóságoknak nem csupán a formák megtartására de a lényegre s a visszaélések meggátlására is ki kellene a figyelmét terjeszteni.

Egy régebbi keletű, de ma is érvényben álló intézkedés hatályon kívül helyezése is okvetlen szükséges. Ez az 1885. évi 58,040. sz. a. alatt kelt miniszteri határozatban foglalt azon intézkedés, mely szerint a végeladási engedély tartalma alatt elárúsítás czéljából új áruk is hozhatók be az üzletbe. Ezen intézkedés egy konkrét eset alkalmából keletkezett és csakis azon végeladásokra vonatkozik, melyek nem a tulajdonos halálozása miatt, hanem más okból engedélyeztetettek. De így is, úgy is felette hátrányos sőt a törvények ha nem is betűibe, de szellemébe ütközik. Hatályon kívül helyezése, illetve annak kimondása, hogy bárminő okból engedélyezett végeladás csak az iparhatóságnak előzetesen bemutatott leltárban foglalt árukra terjedhet ki, annál inkább szükséges, mert 1858. óta bő tapasztalat tárul elénk, melyek a kérdéses intézkedésnek káros volta és tarthatatlansága mellett tanuskodnak.

A földmives iskola és gazdálkodóink.

Debreczen, nov. 10.

Tagadhatatlanul igen helyes volt már valahára városunk gazdálkodó közönségének figyelmébe ajánlani a helybeli m. kir. gazdasági tanintézet mellett — a pallagon — levő földmives iskolát azon czélból, hogy fiaikat, kik magukat a gazdasági pályára szánták, oda küldjék tanulni.

Miután efféle figyelmeztetőt tudtunkkal nem kaptak az illetők, aligha nem valami oka lehet ennek.

És van is.

Midőn Debreczen sz. kir. város hatósága áldozatokat hozott a helyben létesült gazdasági tanintézetért, kikötötte, hogy bizonyos számú debreczeni-születésű tanuló részére ott díjmentes élelmezés és tanítás adassék.

Adatik is, az az, csak adatnék, ha volna jelentkező.

Évről-évre, illetve alkalom adtán mindig megjelennek e czélból a pályázati felhívások s évről-évre kevesbedtek a jelentkezők s végre a pályázat meddő is maradt.

Hogy mily kárára van ez városunk gazdálkodóinak, az szerintünk is, kik éppen ezen a téren szakértők nem vagyunk, tökéletesen világos, hiszen nem csak az volt az intézet megalapításában a vezérelv, hogy évente ezen Debreczen képeztessek ki néhány ifju a gazdasági pályára, hanem az, hogy a gazdasági tanintézet gyakorlati telepén berendezett minta gazdaság kezelése, például szolgáljon Debreczen és környéke gazdálkodóinak, hogy ott a gazdálkodási tudomány vívmányaival, azoknak felhasználásával és értékesítésével megismerkedjenek.

Sajnos, de ez nem történik.

Nagyon sok jómódu gazdálkodónk semmi áron sem engedi fiait, vagy fiát más pályára

lépni, mint a gazdaságira, ámbár hála az égnek ma már kiment a divatból az a híres debreczeni elv, hogy a fiu ne legyen különb az apjánál.

És a gazdálkodói pályára lépő vagyonos fiu az elemi iskolák elvégzése után apja mellett utánna néz a gazdálkodásnak, ettől sajátítja el mind azt, a mely szerint a földet műveli, attól, ki ismereteit apjától örökölte, anélkül, hogy tudomásul venné a kor e téren vívmányait.

Örvendetes ténykép említjük fel, hogy városunk és vidékének gazdálkodó közönsége a gazdasági gépeket már használja, de ezekhez a szomszédok példájából és nem a gazd. tanintézetnél szerezhető tapasztalatokból jutott.

Erről az iskoláról nem szeret tudomást venni, sok jó módu debreczeni gazda. Azt hiszi, hogy ő jobban gazdálkodik, mint azok az urak, a kik könyvből tanulják.

Hogy mily téves állítás ez, azt nem is fejtegetem, csak jelezni kívánom a tényeket, jelezni azért, hogy más, üdvösebb helyzet álljon be, hogy valahára a hivatással bíró gazd. tanintézet hatással legyen gazdálkodásunk javítására és fejlődésére.

Ohajtandó tehát, hogy a gazdasági tanintézet fölkelte maga iránt gazdánkban az érdeklődést s azt folytonosan fentartsa.

Elsőben is a működése iránt kell érdeklődni őket. Nem éppen azzal, hogy a munkálatoikat, de hogy az eredményeket megtekintsék.

Igen okos dolog volna az előbbeni is, de ha sürjen tennék és mindig, folyton hivatgatnák a gazdákat; talán ki is fáradnának a helyszínére — tanulni.

De ha a terményekkel is úgy tennének, mint pl. a lovakkal, hogy évenként kiállításokat rendeznének a helyszínén, ez — mondjuk, valószínűleg — segítene a dolgozó üdvös eredményeket érhetnének el vele.

A kiállítások alkalmas időre tüzetvén ki, a gazdák ép úgy megjelenének ott, mint megjelentek az idén, a hortobágyi állat-felhajtáson és ez alkalomból meg lehetne őket ismertetni a tanintézet működési irányával és eredményével.

Nagyon könnyű volna a fokozatos érdeklődés felkeltése s mi bizunk gazdánk józan eszében s gondolkodásában, hogy korán átlátva a kínálkozó előnyöket, gyakran fölkeresnék az intézetet magok is, sőt fiaikat, hol ingyen tanítják őket, szívesen fognák kiküldeni.

Egy időben, Torray Béla, a gazdák érdeklődését úgy kívánta feléleszteni, hogy a polgári-körben gazdasági ügyekről felolvasást tartott. Hát ez ma sem volna lehetetlen és fölös cselekedet.

Ugy a polgári, mint a függetlenségi körben igen sok a gazda, sőt iparosaink jelentékeny része is gazdálkodik s ha bármelyik körben ily irányu felolvasások tartatnának, nem hisszük, hogy elmaradna az eredmény.

Tehát mi szerintünk: a kalmat kell adni a gazdáknak arra, hogy érdeklődés ébredjék bennök a gazdasági tanintézet működése iránt s ez első sorban az államilag fentartott gazdasági tanintézet igen szép feladata.

Ohajtandó mindenesetre, hogy városunk gazdálkodásában, melyet szakértők többször kifogásolnak, változás álljon be s ez ha teljesül, a gazdák haszna s a gazdasági tanintézet érdeme lehet. —

K.

Különtételék.

* **A kard.** Ez a végzetes czim, sajnos, sokszor kísért hasábjainkon. Rendesen véres történet következik utána; egy-egy katonája a történet hőse, a ki vakon szabdalja a védtelen polgárt, a kit valami szerencsétlen véletlenség az útjába vezetett. Most is efféle esetről jön hír Zomborról. Protits 23-ik ezredbeli hadnagy e hó 6-án éjjel a zombori Vadászkiirt vendéglő éttermében borozott s a hajnali három óra felé összetűzött a szomszéd asztalnál mulatozó Hoffmann Károly megyei számvevővel. A hadnagy ur annyira megharagudott, hogy kardját rántva, neki esett a polgárnak és mikor az az udvarba menekült, oda is kísért és vagdalta a védtelen embert, a mig vértől borítva, össze nem rogyott. Zomborban rendkívül nagy a felháborodás ez esett miatt, mert eddig a polgárság a legjobb viszonyban élt a tisztikarral. Remélik, hogy a katonai hatóság

mindent el fog követni, hogy a jó egyetértés ez után az eset után megmaradjon.

* **Boér korelnök halála.** Boér Antal, az országgyűlés volt tagja és rendesen korelnöke, kilenczven éves korában, Kolozsmegyében, Magyar-Ujfaluban meghalt. Az öreg Boér még a régi jó idők tipikus alakja volt, kinek a fajtája már veszendőben van. Csak az utóbbi években törött össze testi és szellemi ereje s azóta vissza is vonult a nyilvános élettől. Boér Antal 1802 január 4-én született Maros-Vásárhelyt s tanulmányait a kolozsvári liceumban végezte. Eleinte a családi birtokon gazdálkodott Kolozsvárról, 1834 től pedig Szébenben. Mint fogarasi képviselő részt vett az erdélyi követeknek azon a híres gyűlekezeten, melyet Eszter Ferdinánd főherceg, mint császári komiszárius katonai karhatalommal oszlatott szét. Boér ekkor Magyarországra menekült és egészen visszavonulva gazdálkodott gogánvárallyai birtokán. 1875-től a mult országgyűlési ciklusig mindig Fogarast képviselte. Boért Magyar-Ujfaluban fogják eltemetni.

* **Yvette Guilbert és vitriol.** Párisból írják: Yvette Guilbert, a francziák zseniális chansonette-énekesnője, akinek Sarcey egész tárczát szentelt, a napokban majd csak hogy áldozata nem lett egy szerelmi afférből eredő merényletnek. Valaki (egy ismeretlen egyéniség) vitriollal óhajtott leönteni Yvette Guilbertet. Azt mondják, hogy egy elhanyagolt, vagyis inkább elfelejtett szerelmes, aki mindenáron meg akarta magát boszulni az énekesnőn. Szerencsére a vitriol a művész ruháját érte csak és így össze-vissza vagy ezer franknyi kárt okozott. — Maga Yvette Guilbert továbbra boldogítja a Concert Parisienne közönségét, s továbbra kapja százával naponként a szerelmes leveleket.

* **Öngyilkos megyei főjegyző.** Nagybácskerekéről írják: Hegedűs Miklós, Torontálmegeye főjegyzője, ma délután három órakeresztül meghalt. Hegedűs Miklós főjegyző vasárnap este érkezett haza négy heti szabadságáról, melyet Bécsben töltött, a hol idegbejára ellen gyógykezeltette magát. Utközben már mutatkoztak rajta az elemezavar tünetei. Azt hitte üldözik. Hazaérve neje és barátai megnyugtatták, s tegnap és ma délelőtt rendesen, feltűnés nélkül viselte magát. Ma délután két órakeresztül meghalt, Steinhach Antal tanfelügyelőhöz küldte, hogy kártáznai hívja. Mig neje távol volt, dolgozó szobájában, a megyeház épületében vadászfegyverrel szájába lőtt s szörnyet halt. A lövés szétronsolta koponyáját.

* **Miss Abbot Párisban.** Miss Abbot, aki tudvalevőleg szomorúságos felsüléssel hagyta el Budapestet, jelenleg Párisban produkálja delejes lényének minden miszticizmusát. Abbot kisasszony a Casino de Párisban lép fel minden este gyöngéd és naiv közönség előtt. Így hát a siker óriási. Erőteljes párisi clubmeneket Abbot egy ujjal a földhöz terít és ebben a genre-ben sok minden nevezetes dolgot művel. Minden lap tele van a kisasszony csodás művészetével és ami fő a Casino de Paris is tele van minden este. Harsányan tapsolják a kisasszonyt és eddig még nem került elő budapesti mintára egy robusztus sajtakereskedő, aki miss Abbot minden presztigét agyontűnni volna képes.

Hogy maradtam én vén leánynak?

— A belügyminiszter b. figyelmébe. —

Alig voltam még 15 éves, mikor apám, anyám elhaltak.

Hála a gondviselésnek! volt egy néném, gazdag vendéglősné, ki azt mondja nekem:

— Kedves leányom! már elég eszed van arra, hogy megértheted, a mit mondok. Láthatod nekem jól megy állapotom; azt is tudnod kell, hogy a mim van, azt konyhámnak, ügyességemnek, takarékoságomnak s az embereknek, a kikért én mindig szívesen tettem itt e helyen — köszönhetem. En azt gondolom, hogy nem lenne rossz, ha ide jönnél mellém tanulni. Ki tudja, akadhat még olyan szerencséd, hogy hasznát vehesd a főzőkanálnak.

Megvallom, hogy könyvekre fakadtam először ez ajánlaton. Hiszen én szüleimtől csak az ugynevezett iskolázott embereket tanultam ismerni, minden mások pedig rám nézve nem is

léteztek. De annak tudata, hogy másnak kenyérén kell lennem, határozattá érlelték meg bennem az először idegennek tetsző ajánlatot. Beálltam néném mellé szakácsnő-tanulónak.

Néném mindig gyöngéden, de szigoruan bánt velem. Mindenestül számot kellett adnom a napi konyha-eseményekről.

Igy érhetem meg csak, hogy egy év letelte alatt teljesen ura voltam a konyhámnak.

Kik gúnyosan nevettek rajtam az első napokban: kénytelenek voltak beösmerni, hogy sok dologban takarékosabban, eszélyesebben, izlésteljesebben járok el, mint néném — a konyha körül. Ügyességemnek azonban legkészségesebb bámuloja Laczi, a főpinczér volt; egy szép, barna, önérzetes férfi, ki vonzódott hozzám és arra törekedett, hogy egy vidéki városban vendéglőt nyisson, a hová engem vitt volna feleségül.

Csak egy volt a bökkenő: Laczi nem tudta, hogy hova való illetősége.

Es ez az illetőségi kérdés nagy dolog ám! Tudja az ember, hol, mikor, mily körülmények közt született; apja, anyja, keresztapja, bába, meg egy pár koma nevét is mind tudja; de ha a falu jegyzője azt mondja az emberre, hogy nem ösmerem el ide- vagy odavaló illetőségűnek: mint Mohamed koporsója, vagyon az ember nagy bizonytalanságban.

Laczi tehát elment szülőfalujába s ott magáról minden egyes tudhatót elmondva — kérte a jegyző urtól illetőségi bizonyítványát. A jegyző azzal bocsátá el, hogy pár hét múlva keresse meg az illetékes szolgabírói hivatalt, ez felvilágosítást adhat ügye állásáról.

Belelelt abba egy hónap is, mikor beállított a szolgabírói hivatalba s kérdezősködött dolgaról.

Előkerülvén az akta, olvassa az egyik hivatalnok: **E r t e s i t e m** a tek. hivatalt...

— Micsoda ostoba beszéd az? — kiált ki a másik szobából egy érczes hang. — Minket az előjáróság nem értesít, nekünk az csak j e l e n t. Ezen megjegyzéssel küldje vissza az aktát szolgabíró ur. Maga pedig barátom, jöjjön el erre egy hónap múlva.

Mikor ujjal megjelent Laczi a hivatalnál, azon utasítással utasították el, hogy e dologban egy más szolgabírói hivatalt is meg kellett keresni, várja be, mig ez válaszol. Különben öt-hat hét múlva körülbelül megjön a válasz.

Szegény Laczim fogta magát, elment ama másik szolgabíróhoz személyesen.

Dolganak hamar nyoma akadt; az átiratot olvassa a szolgabírók egyike, mely ilyenformán hangzott:

X. Y. előjáróságának jelentése X. Y. illetősége kérdésében, X. Y. szolgabírói hivatalnak véleményezés végett k i a d a t i k.

— K i a d a t i k? — förmed fel egy hang a tulsó szobából. — Társhatóság társhatóságnak nem k i a d, hanem megküld vagy átküld. **S z á r m a z t a s s é k v i s s z a** ezen megjegyzéssel. Maga pedig barátom, egy pár hó múlva kereskedhetik a megkereső szolgabírói hivatalnál.

Eddig csak sóhajtoztam, de már erre könyeztem is. Nyolcz hónapja már, hogy se előre, se hátra nem tudtunk mozogni.

Újra kezdte völegényem az első szolgabírói, honnan az alispánhoz utasították.

Szívesen fogadta az alispán s előhozatván a vonatkozó iratokat, olvassa: X. Y. illetőségi ügyében hozott elsőfoku ítéletemet másodfoku elbírálás végett hivatalos tisztelettel itt c s a t o l o m.

— Főjegyző ur kérem! miféle emberek azok a romodiak, hogy azt sem tudják, hogy a szolgabíró az alispánnak nem c s a t o l, hanem b e t e r j e s z t vagy f e l t e r j e s z t. Kérem ezen megjegyzéssel az iratokat leküldeni.

Legutolsó szó az alispáné volt, ki megbízta Laczit, hogy ügye a miniszteriumtól 3 hónap alatt biztosan lejjön.

A negyedik hó közepe táján kopogtatott be kedvesem az alispánhoz.

— Jó hogy jön barátom, — fogadta az alispán — hát bizony malór ez! Ügyirata lejjött a miniszteriumtól azon módon a hogy felment. No de ne busuljon, most már ha felmehet, 3 hét alatt kezünk közt lesz.

Mire visszakerült Laczi hozzám, ott várta

a nagy gyakorlatra a behívó. Elment, haza sem jött többet. Napszurást kapott, 4 napra rá el is temették. Én csak a kórházi és temetési költséget fizettem, mint hozzá legközelebb álló.

Nem vagyok törvényértő, kegyelmes uram, de azt tudom, hogy én a miatt nem lehettem boldog egész életemben csak egy rövid napig is, mert az emberek a formáság rabjai. És hányan lehetnek így széles e hazában? Tegyen róla, kegyelmes uram, ha lehet; mert ha mi vén leányok összeverbuvaljuk magunkat egy szép nehányan: felrontunk oda kegyelmességhez s a mi dolgunkhoz képest a trójai háboru csak béka-egérharcz fog lenni — azt mondhatom. Mert a férfiaknak a mi tisztesség, nekünk vén lányoknak az ószhaj — szegyenül vagyon.

Judit.

J.

A másolat hitelül:

K ö d.

— Nos! hány óra van? Lehetetlen, hogy reggel legyen... Sötét van... S valaki mégis csöngetett; s most ismét. Teringettét, ki zavar fel álmaimból?

Felugrom az ágyból. Gyufát gyujtok! Egy pillantást vetek az órára! Négy óra reggel.

Újra csengetés hallatszott. Ajtót nyitok N... barátom lép be.

— Megörültél? vagy talán ittas vagy! — kiáltám.

— Sem egyik, sem másik, kedvesem. Rajta gyorsan, gyorsan, öltözz és menjünk, ha látni s követni akarod.

— De kit?

Megdöbentem s az álom eltűnt szememről.

— Brouillard kisasszonyt monda.

Gyorsan felöltöztem s kimentünk. Sűrű köd borult a tájra s alig lehet látni égő cigarettáink tüzet.

Háromnegyed ötkor már a „Cité des Fleurs“ kapujánál voltunk „Batignolles“-ban, épen őrt állani akartunk.

Őt ütött, a rács fölnyitott s egy nő halad el közel mellettünk.

— Ő az szolt M... Kövessük. A kisasszony nem volt fiatal. Aggszűz volt, feszes, sovány, illedelmes, piperkőcz s a mellett nagyon szegény.

Kora daczára, még gyors volt Brouillard kisasszony. Biztos, hogy határozott tenni valója volt. Midőn a „Sanit-Ouen“ felőli erősséghez ért, lassítá lépteit.

Sarkában voltunk, hogy a sűrű köd el ne rejtse szemünk előtt.

— Csak észre ne vegyen bennünket, sugam M... fülébe.

— Ne féljünk, mert alva járó. A nő előre sietett az árok mellé, hasra fektült s nagyon mély hangon kiabálta:

— Bébé! Bébé! Aztán egy jó perczig hallgatott, mintha feleletet várna.

Háromszor ismétlé kiabálását. — Menjünk monda M... s vissza sem nézve ment tovább.

A nő aztán fölkel s visszatért, ismét a „Cité des Fleurs“ felé vette útját, de most nagyon lassan haladt lecsüggesztett fölvel és vállal s tántorogva, mintha ittas volna. Csaknem ös-szeroskadt, midőn a rácskapun kilépett. Ep ugy vonaglott, mint valamely megvert eb. Mintha kísértetet láttam volna.

Félttem.

— Nos monda M... hez, láttam. S a történet.

— Előbb, felelt, azt mondom, hogy a mit most láttál, — azt mindig láthatod, ha sűrű köd van.

Ezért nevezik őt „M-lle Brouillard“-nak, köd kisasszonynak.

— Te tehát közelebről ismered?

— Igen.

— Hogyan?

— Erről nem szölok. Mondjuk véletlenül. Azt mondom...

— Igen, igen, csak rajta?

— Becsületszavamra, hogy ugy el fogom mondani, a mint történt.

— Jó, elhiszem.
— Ime röviden:

Brouillard kisasszonyt tizenhat éves korában elcsábították. Atyja, becsületére büszke nyugalmazott tiszt, a fattyut a lelencházba vitte. Két nappal a szülés után, az ifjú anya, ujságot lapozgatva, a különféle hírek között egy csecsemő holttestéről olvasott, melyet a „Saint Ouen“-i ut mellett bal felől a vár árkába vetettek. A véletlen úgy hozta, hogy a bűntény ugyanapon történt, melyen atyja a fattyut az ő gyermekét, — lelencházba küldte s mely napon sűrű köd homályosította el a tájat.

Ime ez a történet.

A szegény anya csak azon gondolatnak élt, hogy a talált holttest gyermeké volt. Ez rabolta el esztét. Bármikor legyen oly nagy kód, mint ma volt, mindig megteszi azt, a mit ma láttál.

Ez az egész,

* *

— Teke ória nélkül beszéltem el, mondtam M...hez. Trics-tracs, magyarázat nélkül. De hogy rettentő eset az igaz. Mily különös és mily tanulmányt lehetne írni ezen örültségről.

— Ird meg. Beszélj el a történetet, ha akarod.

— Tán megpróbálom.

Hazudtam. Megpróbáltam. Nem sikerült. Éreztem, hogy e tragediát rosszul fejtegettem. S azért meg kellett elégednem azzal, hogy ide igtatom, művészet nélkül, bárkinek megadva a jogot, hogy drámát, vagy költeményt írjon róla, ha e reális tárgy valakinek tetszését megnyerné.

N A P I H I R L A P

Határidő naptár.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és ünnepponnapon d. u. 6 órákor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 óráig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyitványok olvasóterem a kollégiumban. Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 9-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattá nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óráig; vasárnap és ünnepponnap d. e. 10-11 óráig.

Nov. 11. A városi járványbizottság ülése.

Nov. 12. Lukács László laczjalusi pléhános ellen esküdtseki tárgyalás a törvényszékben.

Nov. 12. Az érmelléki va ut igazgatósági ülése a városháza nagytanácstermében.

Nov. 15. Délután öt órákor a színházi pályázati határidő lejáratja.

Nov. 27. Az István gőzmalom társulat közgyűlése d. e. 10 órákor a városháza nagytanácstermében. Tárgy: az alapszabályok módosítása.

1893. január 7. Katonai sorshuzás a városháza nagytanácstermében. Megjelenésre felhívták az 1872-ben született ifjak.

— A vallások világ kongresszusának debreczeni tagjai. Az Amerikában már megnyílt chikagói világiállításon, az összes vallás felekezetei képviselői és vezérférfiai az 1893-ik év augusztus és szeptember havában kongresszust tartanak, melyre Debreczenből meghívták Dr. Erdős József akadémiai rektor professzor és Balogh Ferencz theologiai akadémiai tanár.

A kongresszus 1893. év augusztus 25-től szeptember 29-ikéig tart a következő munka megosztással: Augusztus 25-től szeptember 3-ig a vallások világi parlamenti; szeptember 5-diktől 10-ikéig a keresztyén egyházak kongresszusa; szeptember 12-től 17-ig a missziók kongresszusa; szeptember 19-től 24-ikéig az „Evangelical Alliance“ gyűlése; szeptember 27-től 29-ig a vasárnapot megszentelő egyházak kongresszusa. A világ kongresszusra meghívták az összes történelmi vallások, tehát a keresztyéneken kívül a zsidó, mohamedán, budhista, konfucziánus, brahmanista stb. A különböző vallási intézmények, kultuszok és vallásérköcsi szokásokról az illető vallások legkiválóbb tudósai és papjai tartanak felolvasást, pl.: a mohamedánok közül J. Ameer Ali Calkuttából, a budhizmusról Bunjin Nanja tokyói lelkész. A vallások parlamentjén tárgyalandó kérdésekről és a tárgyalás módjáról részletes jegyzéket dolgozott ki a vallá-

sok kongresszusát rendező bizottság, melynek elnöke J. H. Barows, a chikagói presbytérium egyház lelkésze, a föld minden részéből meghívta a vallások és az egyházak vezérférfiai és a meghívóhoz csatolt kimerítő prospectusban közli a már megígérkezett vendégek névsorát és a vallások kongresszusáról tett nyilatkozatokat és a rendező-bizottság azon értesítését, hogy a világ kongresszus tagjaiul Dr. Erdős József és Balogh Ferencz akadémiai hit. tanárok is meghívták.

— A debreczeni fogyasztási és italmérési adót szedő szövetkezet megalakulása. A Margit fürdő disztermében tegnap délután mozgalmas alakuló közgyűlést tartottak azok, kik a fogyasztási és italmérési adót: bérbevételét eszközölték. A közgyűlést megelőzőleg az érdekeltség megbízottai az iparegyesületi takaré- és hitelintézetben jöttek össze értekezletre, melyen Nagy Ferencz a hitelintézet igazgatója elnökölt. Ezen az értekezleten részleteiben is megállapították az alapszabályokat, melyek szerint a szövetkezet működését folytatni fogja. Érdekesebb pontját ennek az értekezletnek a szövetkezet ügyvezetői állása képezte. A mennyiben pedig a tervezet szerint a szövetkezeti ügyvezetőt a közgyűlés választja meg s erre az állásra legalkalmasabbnak Papp Lászlót találják, javasolni fogják a közgyűlésnek, hogy őt válasszák meg.

A szövetkezeti elnök, jegyzőválasztása, valamint az ügyvezető és napi biztosok illetményének a meghatározása szintén a közgyűlés jogkörébe tartozik, elhatározta az értekezlet, hogy a közgyűlésnek a következőkben indítványozza a fizetések megállapítását. Az elnöknek: évi 300 frt, az ügyvezetőnek évi 1500 frt, míg a napi biztosoknak ötöt forint napidíj. A közgyűlés az értekezlet határozatainak megfelelően tegnap délután a Margit fürdőben folyt le. Papp László, midőn röviden előadta a szövetkezet célját, a tárgyalások és az alakulás megkezdése előtt korelnök megválasztását kéri. A jelen voltak erre egyhangulag Gassner Károlyt kiáltották ki, kinek vezetése mellett folyt a közgyűlés tovább. Első sorban is a küldöttség jelentését olvasta fel a jegyző, melynek érdekesebb részeiből kiemeljük a következőket: A szövetkezet a fogyasztási és italmérési adók beszedésére 1893. január hó elsejétől 1895. december hó végéig van jogosítva. Eddig 163 tag lépett be 78750 frttal, amely övadékbevételeként szerepel. Eddig ebből 76550 frt be is fizetett. — A pénzből a debreczeni magyar királyi pénzügyigazgatóság 48792 frtot kapott, míg a fenmaradt s a felszerelési kiadásokhoz szükségelt 27558 frtot a debreczeni első takarékpénztárban letétként helyezték el.

A közgyűlésen kimondták, hogy a tegnapi nappal bezárólag vesznek fel még tagokat s ott mindjárt tizen be is léptek. Ezzel a tagok belépése be is zárott. Folytatólag ezután a kidolgozott alapszabályokat olvasta fel a jegyző, melyet a közgyűlés módosításokkal helyben is hagyott. Csak ezután történt meg a szövetkezeti elnök megválasztása, mely tisztségre Nagy Ferencz, a debreczeni iparegyesületi takaré- és hitelintézet igazgatóját választották meg. Jegyzőnek: Torday Gábor ügyvédet, ügyvezetőnek pedig Papp Lászlót. A megválasztottak évi fizetését a fentebb részletezett értekezlet javaslatához híven állapították meg. Ezzel a közgyűlésen megjelentek a szövetkezet megalakulását mondották ki.

— Az ev. ref. zsinati egyetemes közalapbizottság, melynek elnöke Beothy Zsigmond, e hó 22-én ülést tart, melyen Kiss Áron püspök és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző is részt vesznek, kik a bölcseleti fakultások szervezése és felállítására ügyében kiküldött zsinati 15-ös bizottság tárgyalásaira utaztak fel. A 15-ös bizottság elnöki széket, minthogy Kun Bertalan, egy kocsi-feldülés által okozott sérülés következtében a tegnapi első ülésen meg nem jelent, választás utján ideiglenesen töltötték be. Az ev. ref. egyetemes közalap-bizottság 22-én tartandó ülésének tárgya: az egyetemes közalap tizéves fejlődéséről a zsinathoz benyújtandó jelentés tárgyalása. A jelentést Kenevics Béla, a közalap bizottság jegyzője fogja ismertetni. Az egyetemes zsinat III-ik ülészaka e hó 24-én veszi kezdetét.

— Az új kórház alap és szervezési szabályzatát a város kórházi bizottsága, nemkülönböztetve a jog és pénzügyi bizottság is érdemleges elbírálás alá vették. A szabályzatot ma a város

tanácsülésében is letárgyalták s azt a jelzett két bizottság módosításaihoz képest elfogadták. A szabályzat különben néhány nap múlva nyomtatásban is megjelenik.

— Igazságügyi törvényjavaslatok Debreczenben. Az igazságügyminiszter megküldte a debreczeni ügyvédi kamarának a csőd-törvény módosításáról, a csődönkívüli megtámadásról és egyezségről és az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslatokat, a melyek felett az észrevétel és véleménynyilvánítást a kamara választott előadók útján fogja eszközölni. Az előadók a legközelebbi választmány által fognak megválasztatni, illetve felkéretni véleménynyilvánításra. Szó van arról is, hogy az ügyvédi rendtartásra vonatkozó törvényjavaslat feletti vélemény végleges megállapítása egy rendkívüli közgyűlésben fog megállapítani, mely december hó vége felé vagy január hó elején fog megtartatni, mivel a vélemény január végéig a miniszterhez felterjesztendő.

— Debreczeniek a kolozsvári jubileumon. Kolozsvárott nagy ünnepély lesz holnap amennyiben Erdély színészetének és Katona József születésének 100 év fordulója alkalmából 1792 november 11-én játszott ugyan Erdélyben legelőször az „Erdélyi nemes színjátszó Társaság“ és e napon született Katona József. A színházi ünnepségek már ma „Bánkban“ előadásával megkezdődnek, a mikor a legnagyobb magyar tragédia író születésének századik évfordulóját ünnepli meg a színház. Ezen a diszelozáson kivétel nélkül az összes személyzet közre fog működni. Az előadás jelen lesznek mindazon küldöttségek, a melyek a 100 éves jubileumra holnap estig megérkeznek. Debreczenből elutaztak: Debreczen szab. kir. város képviselőiben: Boczkó Sámuel, a Csokonai-kör képviselőiben: Vértessy Arnold, a debreczeni színházról Fenyvesi Emil. Lapunkat az ünnepélyen Bárdi Géza hirlapíró és Gál Gyula, a kolozsvári nemzeti színház tagja fogják képviselni, kiknek tovább a ünnepély lefolyásáról a legérdekesebb tudósításokat fogja a „Debreczeni Hirlap“ közölni.

— Kereskedelmi vizsga. Az államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél csaknem minden hóban vannak vizsgálatok, amikor is az üzletvezetőség területén alkalmazott gyakornokok a segéd-tisztai állás elnyerése céljából tesznek vizsgálatot. E hó során szintén lesz vizsgálat, amikor a kereskedelmi vizsgát állják ki a gyakornokok.

— A jogász segélyegylet tiszteletbeli tagjai. A debreczeni joghallgatók segítő egyesülete meg a legelső alakuló közgyűlésén Halász Lajos joghallgató indítványára Dr. Karsa István akadémiai tanárt, ki az egyesületnek éveken át buzgó felügyelő tanárja volt és azt virágzásra jutatta, tiszteletbeli tagjává választotta. Az erről szóló diszközeletet ma nyújtják át Kovács Gyula egyleti elnök és Ujvárossy Szabó Lajos egyleti főjegyző.

— Kinevezés. Puky Gyula, a debreczeni itélőtábla elnöke: Bay Ádám végzet joghallgatót és debreczeni lakost a vezetése alatt levő itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— Egy éjszaka a sírok között. Ott a város alatt elterülő csendes temetőben, ahol a hideg őszi napokban még nappal is alig csak elvétve talál az ember egy-két járó kelőt, húzta meg magát. Kiválasztotta a sír mellett elsárgult falevelektől behintett löcszát s oda feküdt le pihenni. Nesz d i g Sándor ez a szegény ember, aki végtelen elkeseredésében nyakába vette a világot s mert az emberek könyörületességét nem akarta igénybe venni, elment a temetőbe a l u d n i. Ma reggel gyanus kinézése miatt nem késtek a temetőhöz közel lakók közül többen a czirkáló rendőr figyelmébe ajánlani. A szegény hajléktalan már utban volt kíséreléssel a rendőrség felé, mikor az utcán szembe vele egy uri ember felismeri benne éveket során át nem látott édes apját. Milyen más nyugalom is lessz az — hiinak a szerető családi körében.

— A vasutak tolvaja. Ezt a nevet kapta meg B u m János, az a hírhedt zsebmetsző, aki rendkívüli ügyességgel évek során át lopta a vasuton utazó közönséget. Ez az ember már több ízben ült a fogházban, ismerős azzal az étellel, mely ott uralkodik; mégis nem riadt vissza egyik büntetendő cselekményből a másikba esni bele. Egy csomó zsebmetszési eset után Pá-pó-Ladányon fogták el s ugy hozták ide Debreczenbe.

Először eltagadta nevét, később örültséget szimulált; majd látva, hogy kísérletezése hiába való; bevallotta, hogy Bum Jánosnak hívják, hogy nem örült s hogy fogházzal több ízben büntetve volt. A törvényszék ma ült felette ítéletet s mert ezáltal egyetlen tizenöt forintos zsebmetszés sült ki rá, öt évi fegyházra ítélte el. Bum Jánost, mikor a szóban forgó tizenöt forintot ellopta, tetten érte a tulajdonos, a kinek akkor nemcsak pénzét adta vissza, de száz forint jutalmat is ígért hallgatásáért. A nagy utazó közönség ebben az emberben egy veszedelmes vasuti tolvajtól szabadult meg.

A debreczeni népiskolai tanító-egyesülethez lelkes felhívást küldött az „Aradvideki tanító-egylet”, melyben a társaság felszólítja a debreczeni tanítókat, hogy a IV. egyetemes tanító-gyűlés által a magyar tanítóság legmozgékonyabb, legtevékenyebb fővárosi és vidéki elemeiből alkotott „Országos Bizottságot”, mint a mely a tanítók között annyira szükséges szolidaritás fenntartására létesített s a legmagasabb tanügyi forum által helybenhagyott, — anyagilag támogassák és pedig az egyesület tagjainak számarányában: a 300 tagon felüli egylet adjon évenként 35 forintot, a 300 tagu egylet 30 frtot, a 250 tagból álló egylet 20 frtot, a 100 tagu egylet 10 frtot s az 50 tagot számláló egylet 5 frtall járuljon a nemes cél előmozdítására. E tárgyban majd a tanító-egyesület közgyűlése lesz hivatva határozni.

Könyvelő választás. Glück Antal, a debreczeni kereskedelmi és iparbank könyvelőjét, aki lapunkban számos figyelemreméltó pénzügyi és közgazdasági cikket, mindannyiszor névaláírás nélkül irt, a monori kerületi hitelbank főkönyvvezetőjévé választotta meg. Glück Antal új állását már december hó elsején elfoglalja.

Megszaporodott csavargók. Az őszi szezonban rendszerint megsaporodnak a kereset nélküli álló csavargók. A rendőrség azonban, amennyiben ezek éppen nem szoktak idegenkedni a más jószágától, nem késett gondolkodni arról, hogy a csavargók eltolonczoltatása minél előbb megtörténhessék. Nap-napután akad egy-két toloncz, akiknek magva ugyan sohse vész, de nagyrésztük mégis csak kipusztul a városról.

A posta és táviró segédtsízi tanfolyam e hó 15-én, azaz a jövő héten nyílik meg. Debreczenből erre a tanfolyamra mindössze három ifju jelentkezett, akiket fel is vettek. Ezeknek orvosi vizsgálat céljából Budapestre kell utazniok, míg a segédtsízi tanfolyam hallgatását kedden, Egerben kezdik meg.

A tinó árán. Egyik közeli tanyáról tinóval küldték be a bérest, hogy azt a heti marha vásáron adja el. A béres eddig hűsegesen eleget tett a megbízásnak, de mikor a negyven ezüst pengőt a markába érezte, éppen nem volt hajlandósága azt gazdája kezében származtatni. Ennyi pénz csak nagy ritkán fordult még meg kezében, aztán az igazi mulatságot sem ismerte még. Gyorsan gondolt egyet s még gyorsabban igyekezett a negyven forintot elverni. Elment egyik helyről a másikra s mulatott tisztességesen, míg végre a negyven forintnak egészen a nyakára hágott. Csak ezután következett be a mit nem vett fel számításába, hogy a végén csattan az ostor s még a rendőrség kezébe kerül. Ez megtörténvén kibúvó utat keresett, valómásában azt adja elő, hogy neki éppen nem volt szándékában a mulatás; akadtak szép leányok, akik hízogó szavakkal, mézes mázos beszéddel vonták hálójukba s egy alkalmas pillanatban kilopták a zsebéből a negyven forintot. Ez azonban valótlannak bizonyult s a mutságnak a drága szabadság elvesztése lesz az ára.

Regény egy papirszeleten. Összetaposott papirszelet feküdt a járda kövezetén. Igénytelen papirronynak tűnt fel először, de azok a kedves vonások, melyek rajta voltak, fölsírtak a következőt, hogy meleg helyre valók, oda, ahol a szív dobog. Biz az egy női napló töredéke volt s egész regényt ír le, még pedig a dátum után itélve, friss, pikáns regényt. . . . igen, te voltál az, aki a férjemtől elszakítottál s most e városban élem özvegyi napjaimat. Férjem nem tudja az okát, mért hagytam el, nem gondolja, hogy ide jöttem, abba a városba, hol te vagy; abban a városban hivataloddal szemben vettem ki lakást, hogy én téged mindennap láthassalak. És én még mindig bizonytalan lélekkel lesem nyilatkozatod, te még mindig tartózkodol, óh

Pál, ne gyötörj, hanem szólj igazán, őszintén. Nov. 6. Vége, vége mindennek, érzem, mint semmisülök meg, mint dőlnek össze szerelmem fölépített templomának oszlopai. Neki felesége van! Ő megcsalt, rutul rászédett. Szeretném összetépni szívemet, hogy hitt annak a csalárd embernek, szeretnék lakásába rohanni, hol neje karjai közt enyelegve, összezuznám boldogságát csalfasága miatt. De azért sem teszem. Bosszút állok. Hadd fájjon neki is, — szép az irnokja, azt fogom szeretni, mert . . . Tovább nem volt írva.

Öngyilkosság szerelmi bubánat miatt. Tegnap délután kevéssel három óra előtt, egy fiatal 27 éves ember vetett véget életének. Kun János ez, a ki egyik debreczeni orvosnál, mint inas volt szolgálatban. Általában szolidul viselte magát s még az utóbbi napokban sem lehetett rajta észrevenni, hogy buskomor lenne, vagy ami arra engedne következtetni, — hogy az öngyilkosság eszméjével foglalkozna. Tegnap főnöke a városról elutazott s ezt az időt használta fel arra, hogy megváltják az életét. A háznál egy spárgára akasztotta fel magát. Főnöke a vonattal mikor megérkezett, rögtön észrevette az öngyilkosságot. A fiatal öngyilkost maga vágta le s mert még melegen találta, egyik orvos társával mindent elkövetett, hogy életre hozza; ez azonban sikertelen maradt. Levelet nem hagyott hátra, de azok, kik ismerték, szerelmi bubánatjának tudják be az öngyilkosságot. Holttestét beszállították a kózkórházba.

Debreczeni piaci árak, november hó 8-án 1 mm. Buza 7.20, 7.10, 7.1 mm. kétszeres 6.40, 6.30, 6.25. 1 mm. Rozs 5.60, 5.50, 5.45. 1 mm. Árpa 4.95, 4.90. 1 mm. Zab 5.40, 5.35, 5.30. 1 mm. Tengeri 5.20, 5.14, 5.10. Egy zsák burgonya 1 frt.

Sertésvásár: Felhajtott 2700 drb. Eladott 1560 drb.

Piaczi árak. 6 hónaptól 1 évesig sovány 15—25 frt. 1 évtől 1½ évesig sovány 25—35 frt. 1½ évtől 2 évesig sovány 35—45 frt. Öreg sovány 45—65 frt. Kóvér kilója 38—42 kr.

Husárak. Marhahus kilója 46-48-50-52-56 58 kr. Borjúhus kilója 60 kr. Juhhus kilója 32 kr.

A tűzifa az idén nem mondható drágának: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7 frt. Fa felvágás 2 frt 20 kr.

Találós mese. „Mi több a soknál és jmi kevesebb a semminél?” Ez a kérdés forog fenn a tanári körökben. A találékonyabbak ezt így fejtik meg; Hogy sem a helybeli főreáliskolai, sem a többi állami tanárok egy része a f. é. július 1-én esedékesé vált fizetés-főlelelésből mind ez idejig egy krajczárt sem kaptak még a novemberi házbérre sem, az több a soknál. Az pedig, hogy az 1000 frton alóli fizetéssel javadalmazott állami tanítónők, kik 1885-óta drágasági pótlékban részesültek, f. é. július 1-től nemcsak hogy az ígért fizetésjavításból nem kaptak egy krajczárt sem, hanem tőlük még az eddig élvezett drágasági pótlékot is megvonták, az kevesebb a semminél. Ugyan mit tennének azzal a tanárral vagy tanítónővel, aki oly hanyagul végeznék kötelességét, mint azt a közökt. miniszterium e részben végzi?

Keresetetik két butorozott szobából és konyhából álló lakás, lehetőleg a Kossuth- (Czegléd) utca és a piac közelében; azonnal, vagy decz. 1-én beköltözésre, keresetetik. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

Színház.

A szerencse fia tegnap, második előadásán, ismét szép közönséget vonzott a színházba. A pazar fényvel kiállított első felvonásbeli díszletben ismét gyönyörködött a tele-ház és élénken tapsolta a tetszetősebb énekszámokat. Így a „Kuraszir“-indulót, továbbá Florival és Betty (Hunyadi és Margó) kettős kuplóját a második felvonásban; nemkülönben a szellemes szövegű „viszhang“-dalt a harmadik felvonásban, a közönség többször megismételtette. A figyelmes rendezés föltétlen dicséretet érdemel, valamint a zenekar is, melyet Delin Henrik kar-nagy dirigált. A finomabb zenei figurák és komplikált kíséret-számok az ő erélyes vezetése alatt szépen sikerült.

* **Katona József** születésnapjának századik évfordulójának előestéjén: ma, a nagy költőhatalmas drámája, a magyar színműirodalom gyön-

gye: B á n k-b á n, kerül színre, a czimszerepben Tompa Kálmánnal.

* **Pályázó színigazgatók.** A jövő héten kedden délután öt órakor lejár a debreczeni színházra kitűzött pályázat; hogy ez milyen eredménnyel ér véget, azok sem sejtik, kik majd ebben a kérdésben dönteni hivatottak. Makó Lajos, a győr-soproni színtársulat igazgatója vasárnap jön Debreczenbe és a pályázatban részt vesz; pályázati kérvényét hétfőn nyújtja be. Csóka Sándor a szabadkai színtársulat igazgatója Debreczenbe érkezett és személyesen teszteléseket a színház elnyerhetésének az ügyében. Rajtuk kívül pályáztak: Tiszai Dezső kassai, Rakodczay Pál zombori és Halmay Imre miskolci színigazgatók. — Leszkay András, kinek szintén joga van pályázni, megmagyarázhatlan okokból még mindig annyira zárkózott, hogy nem tudható: vajjon pályázik-e. Pedig első sorban neki kellene azon törekedni, hogy a város tanácsának alkalmat adjon arra, hogy őt rehabilitálja. Így csak találgatásokkal tart jól mindenkit, mert nagy bizalommal néz az aradi színház pályázatának lejárta elé. Pedig hát kétséges minden jövődő. Az aradi színtügyi bizottság és a sajtó képviselői holnap, pénteken érkeznek Debreczenbe és megnezik Thermidor előadását, szombaton pedig a Boszorkányvár két és a Csikos egy felvonását.

A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése november 10-én:

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

v = változás nem várható.

Legujabb.

Az új miniszterium.

Budapest nov. 10. (Er. táv.) Képviselői körökben, tekintve a helyzet komoly voltát, egész biztosnak veszik, hogy az új kabinet alakításával Wekerle Sándor pénzügyminiszter bizatik meg. Wekerle kitűnő tehetségei és ritka népszerűsége egyedül őt jelölik arra a helyre, melyet ma, tekintve a szabadelvű párt osztatlan bizalmát iránta, csak ő tölthet be, mondhatjuk, az egész nemzet és a pártok óhajátá szerint. A Bécsbe hivat bizalmi férfiak — mint értesülünk — mind őt fogják ajánlani. A belügyminiszteri tárczára komoly jelöltekül Tisza István képviselőt és Radó Kálmánt, Vas megye főispánját említik. Az utóbbi ez idő szerint még a földművelési tárcza jelöltje is. A kereskedelmi tárcza Lukács Béla kezében marad, kinek szakszerű munkásságával minden tényező számol. A közoktatási és igazságügyi tárczák betöltésére megoszlának a vélemények és jelölteket még nem emlitenek.

Nagyon valószínű, hogy Andrássy Tivadar gróf Ő Felsége személye körüli miniszter lesz az új kabinetben. Szapáry gróf miniszterelnök, ki holnap szintén Bécsbe érkezik, Bánffy b., Széll Kálmán, Tisza és Wekerle előtt, elsőül nyer kihallgatást a királynál, de azért teljesen kíván zárva az, hogy Szapáry a kabinet újjaalakításánál bármily módon tekintetbe jönné.

Monarchiánk képvisellete a nemzetközi érmeértekezleten.

Wekerle pénzügyminisztert még e hét lefolyása előtt várják Bécsbe. Noha első sorban a magyar kormányválság miatt érkezik oda, mégis lesz alkalma értekezni az osztrák miniszterekkel. Kétségtelen hogy ez alkalommal végleges en fognak dönteni abban a kérdésben, ki által legyen képviselve monarchiánk a brüsszeli nemzetközi érmeértekezleten. Legvalószínűbb, hogy erre gróf Khevenhüller brüsszeli követünk fog megbízást nyerni.

A kolera Budapesten.

A kolera egyre csökken. Most már csakugyan nem lehet kétség, hogy ez a csökkenés állandó lesz, míg végkép meg nem szűnik. Tegnap éjféltől ma éjfélig mindössze hét koleraeset fordult elő a főváros területén; egygyel kevesebb, mint a megelőző 24 órában. Valamennyi beteget az üllői-uti barakkba szállították, a hol most a betegek létszáma 74.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

Irla: Bourget Paul, fordította: Kuti Zsigmond.

„Oh ezen évszak nagyon kedvezőtlen festészetű tanulmányokra, oly korán esteledik” — válaszolt a megszólított „az irodában is tulhalmozva vagyok most munkával; de azért biztosan megkapja, egész biztosan... De mi lett Rozália? Hisz egészen sápadt lettél!”

A szegény teremtést az a körülmény, hogy René képes volt bucsuszó nélkül őt elhagyni, nagyon elszomorította és lesújtólag hatott egész lényére. Szemei megteltek könnyekkel, de elég erős volt azokat visszafojtani és csak azt válaszolta, hogy a szobában levő hőség hat rá kellemetlenül. Az anya szemrehányó pillantást vetett Emiliára, úgy hogy Fresmauné akaratlanul fordítá el fejét; őt is lántotta öcsese eljárása, mert szerette Rozáliát. Mindazonáltal ellenezte ezen házasságot, mert nem elégítette ki hiúságát és nagyratörő terveit.

Midőn az anya és leányai felállottak, hogy bucsút vegyenek, Emilia önkénytelenül nagyobb bensőséggel ölelte és csókolta Rozáliát, mint rendszeren.

Az Offarel család távozta után odaszólt a cselédnek:

„Nemde, Fanni, óvatosan fog kerülni reggel minden zajt?”

„Azt elhiszem” felelt a cseléd.

„És te is öregem, nemde?” szólt férjének Emilia. Constantnak is meghagytam, hogy lehetőleg zajtalanul készüljön az iskolába...” Búszke mosoly játszadozott ajkai körül, midőn hozzátette: „Mily nagy diadalt fog a mai estén René aratni, ha csak a társaság tagjai fölötté merev magatartást nem tanusítanak... De nem hiszem, hogy begyeskedjenek vele szemben, hiszen versei majdnem oly szépek, mint ő maga!”

„De kívánatos volna, hogy a hölgyek el ne kényeztessék őt, úgy mint te” szakította félbe nejét Fresnau, végre még elbolondítja fejét... De nem, egészíté ki neje kedvéért, valóban elragadó, mint marad meg egyszerű szerénységében minden diadalai közepete.

Ezen megjegyzésért Emilia átölelte — férjét.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 37. szám. II. Kis bérlet 17. szám.
Páratlan. Páratlan.
Holnap pénteken 1892. november hó 11-én.
Thermidor.
Holnapután Szombaton 1892. november hó 12-én bérlet folyamban.
BOSZORKÁNYVÁR.
II. és III. felvonása. Ezt megelőzi:
ACSIKÓS

WÉBER I. sörccsarnokában

holnap pénteken,

hurka-estély,

friss hal

és

tepertős turós csusza.

Magyar zenekara hangversenyt rendez.

TÓTH TESTVÉREK

DEBRECZEN,

czegléd-utcza, városház épület.

Üzlet lebonyolítás végett, iparhatóságilag engedélyezett teljes

végkiárulás

melynek értelmében az üzletünkben leltározott mindennemű

női divat czikkeinket,

legjobb minőségű divatos

női felöltőinket

divatos fekete és színes női selyem, gyapju és mosó szöveteket, Creton levantin battiszt Zefir és Voile de Laineket, barchet, velez flanell vászon chiffon, Gradl és Kanavászok, szőnyeg, bútor szövet, és matrác csinvatok, téli gyapjukendők, berlini kendők, selyem gyapju és mosó fejkendők, szalagok, rövidárúk, diszek és bélés-neműeket, — Muffok, sapkák, Prém gallérok és szörme prémjeinket; továbbá legjobb minőségű férfi gyapjukelméinket, férfi chiffon ingek, lábravalók, gallérok, kézelők, divatos nyakkendőket, női selyem és czérna keztyűinket, selyem gazier báli kelmék, bársony Pelüche és selyem díszítő kelméinket, kész Blousek, női háziruhák, gyermek ruhák, női és gyermek alsó szoknyák és alsó nadrágokat legjobb minőségű válfűzőinket, kész kötényeket, mosó és selyem csipke, csipkeszövet és volánjainkat rendkívüli leszállított árak mellett ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe

teljes tisztelettel,

Tóth Testvérek.

Török sorsjegyek.

Évenként 6 huzás: február 1., ápril 1., június 1., augusztus 1., október 1., december 1.

Főnyeremények: 600.000 frank aranyban) ezidőszorint (348.000) frank
300.000) á 58% = (174.000) aranyban.

Melléknyeremények: 60.000, 25.000, 20.000, 10.000, 6.000, 3.000, 2.000, 1.250, 1.000 frank aranyban ezidőszorint á 58%.

Legkisebb nyeremény: 400 frank aranyban, ezidőszorint á 58% = 232 frank aranyban = mint egy 110 frt o. é., tehát a napi árfolyamhoz képest tekintélyes nyereség.

Biztosíték: A török sorsjegyekért esedékes összegek bizonyos, a török államadósság szolgálatára rendelt bevételzetnek és a kötvénybirtokosoknak való kifizetésre használatnak fel.

Vásárok: A tőzsdék Bécsben, Triestben, Berlinben, M. m. Frankfurtban, Boroszlóban, Drezdában, Párisban, Amsterdamban Konstantinápolyban, Alexandriában

Jövőbeli esélyek: Hogy rövid idő múlva a nyeremények magasabb százaléktelekek mellett fognak bevéltetni; hogy rendez körülménye: feltételezése mellett, mihelyt a lebegő anyag osztályozva lesz, árfolyam emelkedés is várható.

Mi veszünk és eladunk: török sorsjegyeket, valamint mindennemű értékpapírt, a hivatalos napi árfolyam szerint.

— Ugy szó — mint írásbeli megbízások a legelőnyösebben és pontosan eszközöltetnek.

A „Wiener Bank Verein“

központi letétpénztára és váltóüzlete.

BÉCSBEN, I., Herengasse Nr. 8.

SZŐNYEGEK,

Függöny, ágy- és asztalterítők

bútor szövetek, viaszkos vásznak
nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

Budweizeri, porzellán és majolika

KÁLYHÁK és KANDALOK

minőségért és fűtőképességért jótállva.

**Friedlandi szabályozható és
MEIDINGI rendszerű VASKÁLYHÁK**

Magyarhoni vaskályhák
fa, kőzén és coaksz fűtésre.

Világító és elektra kályhák.

„PANNONIA“
TENGERI MORZSOLÓ-GÉP
meglepő munkaképességgel darabja 1.80.

A téli évadra legnagyobb
KORCSOLYA raktár
minden rendszerben.

Képes árlapok ingyen és bérmentve.

Legjutányosabb beszerzési forrás

TÓTH GYULA

vasn gykereskedő, Debreczen városház sarkán.

Legnagyobb raktár.

Jutányos szabott árakon

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

francia flanelek, Kasán, Moldon

legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK,

SZINES és FEKETE SELYMÉK,

MOSÓ VELEZÉK,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

Gyermek ruhácskák és felöltők

Normalgyapju és pamut alsó ingek

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztük.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói és Gácsi posztókban,

Takarók és lópokrócokban.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl friss töltésű ásványvizeket, u. m. : Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi Jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübli, Gleichenbergi, Halli Jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy Koritniczai, Krondorfi, Lipiki Jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Agnes és Stefániai forrás, Parádi, Püllnai, Preblau, Pymontti aczél, — Serebeniai (Bosnia), Güber forrás, Leivcoi és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitshi, Selters, Salvator, Suidschitz, Szolyvai, Szulini és Budai, keserü vizek.

továbbá:

Lenkencze, olajba mindentéle törött festékeket és mindenemü fűszerárukat a legjutányosabb árakon.

A legjobb

Schroll chiffonból

készült

ferfi-íngék

1.50 kr., 2 frt, 2.30 kr., 2.80 kr.,

hajtásos és himzett elejjel:

2.50 és 3 frt.

Kész női kelengyék

a legjobb izlés szerint,

valódi vásznak,

ZSEBKENDŐK,

asztal- és kávé-terítékek

nagyválasztekban kaphatók

KARDOS LÁSZLÓ

üzletében,

czegléd-utca.

Üzlet átalakítás és tulhalmozott raktár miatt hatóságilag engedélyezett részbeni

! VÉGELADÁS !

a n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy mai naptól fogva, raktáromon levő összes

női ruhaszövetek,

összes selymek, bársonyok, paszomány diszek,

fekete ternó, fekete divatkelmék, flanel — Kasán —

női posztók, Triko derekak és diszitett nőikalapokat

gyári áron alól is árusítom el.

PLANK ÁGOST,

női divat-, szövő- és rövidáru üzlete,

főtér, Bika szállodával szemben,

DEBRECZEN.